

GENÇLERİMİZ İŞÇİLEŞİYOR

Aydınlık Gazetesi, 9 Temmuz 2018

Yıldırım Koç

ODTÜ'yü 45 yıl önce, 1973 yılında bitirdim. Bizden önceki kuşaklarda ve bizim kuşakta, üniversite diploması insanın geleceğini güvence altına alan bir belgeydi. Bizim kuşaktan üniversiteyi bitirenler iş seçebilirdi. Üniversite diploması sınıf atlamanın en geçerli aracıydı. Özel üniversite veya vakıf üniversitesi yoktu. Devlet üniversiteleri de neredeyse parasızdı. Bizden sonraki kuşak da bu olanaktan büyük ölçüde yararlandı.

İŞSİZ VE İŞÇİ ÜRETEK ÜNİVERSİTELER

AKP iktidara geldiğinde yaklaşık 70 üniversite ve 1,9 milyon üniversite öğrencisi vardı.

AKP, işsizliği bir süre azaltabilen bir uygulamaya yöneldi. Fabrikalar kapanırken üniversiteler açıldı. Yeni açılacak 20 üniversiteyle birlikte devlet ve vakıf üniversitelerinin toplam sayısı 200'ü aşacak. YÖK verilerine göre, 2017-18 öğretim yılında üniversitelerde 2,8 milyon önlisans, 4,2 milyon lisans öğrencisi vardı. Diğer bir deyişle, 2002 yılındaki 1,9 milyon öğrenci, 7,0 milyona çıktı.

Aileler, kendi kuşakları ve daha önce kuşakların yaşadığının tekrarlanacağı beklentisiyle, çocuklarının üniversite diplomalarının onların hayatını kurtaracağı umuduyla, büyük paralar harcayarak çocuklarını üniversiteye gönderdiler.

AKP, üniversite ve öğrenci sayısını artırırken, ülkemizin gelecek yıllarda hangi mesleklerden kaç kişiye ihtiyaç duyacağına ilişkin projeksiyonlar ve planlama yapmadı. Ayrıca seri biçimde açılan üniversitelerin büyük bölümünün eğitim düzeyi ve itibarları düşük. Bu üniversitelerden mezun olanların çok çok büyük bölümü kendi eğitim gördükleri alanda iş bulamıyorlar. Bu genç mezunların bir bölümü bunalıma düşüyor; giderek artan bölümü ise daha gerçekçi davranıp, ne iş bulursa orada çalışmaya başlıyor.

EĞİTİM DÜZEYİ ÇOK YÜKSELDİ

1975 yılı Nisan ayında DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nda toplu sözleşme uzmanı olarak çalışmaya başladım. İlk toplu sözleşmelerim, Silahtarğa'daki Kardemir ve Demir San. Adlarında iki demir çekme fabrikasıydı. İşçilerin hepsi babayığitti; ancak okuma yazma bilmeyenler çoktu. Gerisi de olsa 5 yıllık ilkokul mezunuydu.

Şimdi işyerlerinde çalışan mavi yakalı işçiler içinde önlisans ve lisans mezunlarının sayısı hızla artıyor. Eğitim gördüğü alanda iş bulamayan üniversite mezunu, mavi yakalı veya beyaz yakalı işçi olarak işyerlerine giriyor. 1975 yılından günümüze bilgiye erişim olanakları da olağanüstü biçimde gelişti. Üniversite mezunu bir genç, kafası biraz çalışıyorsa, hızla ön plana geçiyor ve işçi haklarının korunması konusunda sorumluluk üstleniyor.

O günlere bugünden hazırlanmak gerek.

GELECEĞE BUGÜNDEN HAZIRLANMAK

Bugünkü üniversite öğrencilerinin büyük bölümünü işsizlik veya ilgisiz bir alanda çalışma bekliyor. Çok büyük çoğunluğu torpil de bulamayacak ve devlete kapağı atamayacak. Özel sektörde, genellikle ilk önce asgari ücretle çalışmaya başlayacak. İşçileşecek. Günümüzde ayda 2000 liraya şantiye sorumluluğu üstlenmiş inşaat mühendisi de görürsünüz, asgari ücretle muhasebe bölümünde getir götür işleri yapan iktisatçıyı da.

Gençlik örgütleri tabii ki ülkemizin genel sorunlarıyla ilgilenecek. Gençlik örgütleri tabii ki lise ve üniversite gençliğinin okul sorunlarının çözümü için çaba gösterecek. Ancak iki görev daha var. Birinci görev, liseye veya üniversiteye gitmeyip çalışan yüzbinlerce işçi gençle ilgilenmek. İkinci görev, lise ve üniversite öğrencilerine, onları birkaç yıl sonra bekleyen sorunlar ve tehlikeler karşısında uyarmak ve onları geleceğin işçi sınıfının önderleri olarak bugünden yetiştirmek.